Ministerie van Justitie en Veiligheid

Staatssecretaris Rechtsbescherming

Cluster secretaris-generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
4 juli 2024

Onze referentie
5602833

Dossiernummer
5032896

Bijlage(n)
4

nota

Ontwerpbesluit elektronisch communiceren professionele wettelijke vertegenwoordigers: voorhangprocedure TK en EK

1. Aanleiding

Het vorige kabinet heeft in de Ministerraad van 28 juni ingestemd met verzending van het ontwerpbesluit elektronisch communiceren professionele wettelijke vertegenwoordigers aan de beide Kamers der Staten-Generaal in het kader van de voorhang en na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, om advies aanhangig te doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.
Na de Ministerraad zijn de voorhangbrieven aan de Tweede en Eerste Kamer verstuurd, maar daarin zijn abusievelijk onjuiste data voor de voorhangprocedure vermeld. Vanuit de beide Kamers is verzocht om het ontwerpbesluit opnieuw te doen voorhangen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht akkoord te gaan met:
- verzending van het ontwerpbesluit aan de TK en EK in het kader van de wettelijke voorhangprocedure en, indien de voorhangprocedure niet leidt tot inhoudelijke wijzigingen,
- verzending van het ontwerpbesluit voor adviesaanvraag aan de Afdeling advisering van de Raad van State, en daartoe
- ondertekening van de voorhangbrieven aan de TK en EK.

3. Kernpunten

Het Ontwerpbesluit verplicht elektronisch communiceren professionele wettelijke vertegenwoordigers regelt dat curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren die drie of meer personen ten behoeve van hun vermogensrechtelijke belangen of andere persoonlijke zaken bijstaan, voortaan hun (proces)stukken langs elektronische weg bij de kantonrechter indienen.

De grondslag van het ontwerpbesluit is gelegen in de artikelen 1:383 lid 8, 1:435 lid 8 en 1:452 lid 8 BW enerzijds en artikel 33 lid 2 Rv anderzijds. Op grond van artikel 33 lid 5 Rv is een voorhangprocedure voorgeschreven, die meebrengt dat het ontwerpbesluit niet ter verkrijging van advies aan de Raad van State kan worden verstuurd voordat het ontwerpbesluit aan beide Kamers der Staten-Generaal is voorgelegd.

Cluster secretaris-generaal
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Privaatrecht

Datum
4 juli 2024

Onze referentie
5602833

De voorhangprocedure op grond van artikel 33 lid 5 Rv bedraagt vier weken. Volgens de Aanwijzingen voor de regelgeving (Aanwijzing 2.38) moet ten minste ¾ deel van de voorhangtermijn buiten het reces vallen. Rekening houdend met het reces van de EK dat eindigt op 10 september, wordt voorgesteld de voorhangermijn tot 29 september te laten duren.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

Met enige regelmaat is er vanuit de Tweede Kamer aandacht voor het stelsel van beschermingsbewind, de financiering en de kwaliteit van professionele beschermingsbewindvoerders. Dit ontwerpbesluit staat geheel los van deze discussies en van de toezegging van de voormalige Minister voor Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer naar aanleiding van het Commissiedebat Armoede en Schulden om in kaart te brengen of er voldoende financiering, capaciteit en middelen zijn om toezicht te houden op beschermingsbewindvoerders.

Het ontwerpbesluit is breder dan alleen beschermingsbewind en heeft ook betrekking op zaken over curatele en mentorschap waarin een curator of mentor ten behoeve van drie of meer personen tot wettelijk vertegenwoordiger van een volwassene is benoemd. Wel beoogt het ontwerpbesluit in algemene zin bij de dragen aan beter toezicht door de rechtspraak op professionele wettelijke vertegenwoordigers. Het verplicht elektronisch indienen van stukken verhoogt de kwaliteit van het rechterlijk toezicht, omdat zo meer adequaat toezicht kan worden gehouden doordat controles op de verslaglegging worden geoptimaliseerd en eventuele tekortkomingen eerder worden gesignaleerd.

4.2. Financiële overwegingen

Het ontwerpbesluit heeft voor de rechtspraak geen gevolgen voor de werklast of IT-voorzieningen. Voor het elektronische communicatieverkeer heeft de rechtspraak al een digitaal systeem ontwikkeld en in gebruik.

4.3. Juridische overwegingen

Bij de instelling van een beschermingsmaatregel (curatele, beschermingsbewind en/of mentorschap) benoemt de kantonrechter een wettelijk vertegenwoordiger. De kantonrechter houdt toezicht op de kwaliteit en het functioneren van deze wettelijk vertegenwoordiger en op de voortgang en het verloop van de beschermingsmaatregel. Voor het toezicht moeten wettelijke vertegenwoordigers jaarlijks verschillende documenten bij de kantonrechter indienen. Het ontwerpbesluit verplicht wettelijke vertegenwoordigers die drie of meer volwassenen onder hun hoede hebben (de professionele wettelijk vertegenwoordigers), hierbij gebruik te maken van de elektronische weg.

De verplichtstelling zorgt voor meer efficiëntie in de communicatie tussen de professionele wettelijk vertegenwoordigers en de kantonrechter en versterkt het toezicht van de kantonrechter op deze wettelijk vertegenwoordigers. De wens om in zaken over curatele, beschermingsbewind en mentorschap de elektronische weg open en verplicht te stellen, bestaat bij de Raad voor de rechtspraak (Rvdr) al sinds 2019. Inmiddels maakt zo’n driekwart van de professionele wettelijke vertegenwoordigers in de communicatie met de kantonrechter gebruik van de elektronische weg via de door de rechtspraak opengestelde mogelijkheden.

Cluster secretaris-generaal
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Privaatrecht

Datum
4 juli 2024

Onze referentie
5602833

Voor niet-professionele wettelijke vertegenwoordigers (familieleden die door de kantonrechter tot wettelijk vertegenwoordiger van een volwassene zijn benoemd) wordt het gebruik van de elektronische weg niet verplicht, maar blijft dat een mogelijkheid.

4.4. Ontwikkelingen hiervoor

Het ontwerpbesluit is van 4 maart tot 1 april 2024 in (internet)consultatie gegeven. De consultatiereacties zijn in het ontwerpbesluit verwerkt.
In het ambtelijk voorportaal (de CBJ van 18 juni) is ingestemd met het voorleggen van het ontwerpbesluit aan de MR, ten behoeve van een akkoord met verzending aan de TK en EK in het kader van de wettelijke voorhangprocedure en, indien deze procedure niet leidt tot inhoudelijke wijzigingen, verzending van het ontwerpbesluit voor adviesaanvraag aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Verwezen wordt naar de beslisnota voor de agendering in de CBJ van 3 juni 2024 in de bijlage.

4.5 Bijlagen

- de voorhangbrieven aan de Tweede en Eerste Kamer;
- het ontwerpbesluit elektronisch communiceren professionele wettelijke vertegenwoordigers;
- de beslisnota aan de voormalig minister voor Rechtsbescherming.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze nota wordt openbaar met het toezenden van het ontwerpbesluit aan de TK en EK in het kader van de voorhangprocedure. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.